

צילום: "אמיג'נק" / Gettyimages

פרישה מוקדמת יכולה לשמש קרש קפיצה לקריירה נוספת או להביא לידידה ברמת החיים, בין השאר בהתאם לניהול נכון של כספי הפרישה. כל מה שצריך לדעת לפני שבוחרים בין מסלול מענקים לחבילת פרישה < **אמיר גבאי**

10 דברים שכדאי לבדוק בעת חתימה על הסכם פרישה מרצון

המעסיק: כאשר מדובר בפנסיה מפעלית שבה זכויות הפנסיה אינן נרכשות עבור העובד בתשלום חד פעמי בעת הפרישה, לאיתנותו הפיננסית של המעסיק ולמירת יכולתו לממן את הפנסיה המוקדמת לאורך זמן עשויות להיות שיקול מכריע בבחירת מסלול הפרישה.

5. הגדרת השכר הקובע לפנסיה: יש לבחון את הירידה האפקטיבית בהכנסה בתקופת הפנסיה בהשוואה בהשוואה לשכר החודשי. יש לבדוק אילו רכיבים כלולים בהגדרת השכר הקובע לפנסיה.

6. עדכון הפנסיה המוקדמת: יש לבחון האם הסכם הפרישה כולל מנגנון ראוי לעדכון תשלומי הפנסיה המוקדמת (אם לפי תוספת היתוך או מדר אחר שייקבע) וזאת על מנת למנוע את שחיקתה.

7. מס עתידי: על המעסיק להתחייב לשלם ו/או לגלם כל היטל וכל מס העשוי לחול בעתיד על תשלומי הפנסיה המוקדמת בעקבות שינויי חקיקה.

8. גיל הפרישה הנקוב בהסכם הפרישה: מומלץ שלא לנקוב בגיל אלא בהגדרה, דהיינו לציין בהסכם הפרישה "גיל הפרישה על פי החוק", שכן גיל הפרישה עשוי להשתנות בעקבות שינויי חקיקה ואזי במקרים בהם נקבו בגיל ספציפי ולא בהגדרה חוקית, הפורש עשוי ליפול בין הכיסאות.

9. ויתור על ההכנסה החודשית ממשכורת: כאשר בוחרים את הויתור על ההכנסה החודשית ממשכורת בהשוואה מול המסלולים השונים, יש להביא בחשבון גם את הויתור על ההפרשות הסוציאליות ושווי התנאים הנלווים לשכר (רכב צמוד, טלפון וכדומה).

10. חישוב הנטו: יש לבצע כל השוואה בהתחשב בשיקולי המס, דהיינו בערכים נטו ולא בברוטו.

הכותב הוא רו"ח, מומחה למיסוי ופרישה, חנכ"ל 84 יועצי פרישה ומנהל אתר האינטרנט www.prisha.co.il, בע"מ

החלטה זו על כל היבטיה. מטבע הדברים, יש לקחת בחשבון תנאים נלווים לשכר, כגון רכב צמוד והפרשות סוציאליות, ולהתחשב בעובדה כי קבלת תשלומים מסוגים אלו עשויה לפגוע בזכויות העובד המגיעות לו מהמסד לביטוח לאומי, או לפחות לעכב את מימושו והן בהתחשב בהיבטי המס.

3. מסלול פנסיה: במסלול זה יש להסב את תשומת הלב לנושא המיסוי, התשלומים למסד לביטוח לאומי וההפרשות הסוציאליות השוטפות, אם בהיבט המס ואם בהיבט חלקו של העובד בנטל התשלומים. עובד הפורש פרישה מוקדמת ומקבל פנסיה "מפעלית" מעמדו "מיוחד" לפחות בעיני רשויות המס.

יש לשקול החלטה זו הן בהתחשב בתנאים נלווים, כגון רכב צמוד והפרשות סוציאליות, והן בהתחשב בכך שתשלומים מסוג זה עשויה לפגוע בזכויות הביטוח הלאומי

זאת משום שלמעשה אין הוא שכיר אך הוא טרם גמלאי, ולכך השלכות רבות על הפנסיה החודשית נטו.

4. פנסיה מפעלית ואיתנותו הפיננסית של

לקבל קצבה חודשית מקרן הפנסיה.

מסלול תשלומים חודשיים

מסלול בו משולמים פיצויים "רגילים" או פיצויים מוגדלים לשיעורי, כאשר המעסיק משלם לפורש תשלום חודשי קבוע מראש לתקופה קצובה. בשל היבטי המיסוי, לרוב הסדר מסוג זה כפוף לאישור רשויות המס.

חבילות פרישה

מושג זה נפוץ בעיקר בקרב חברות סכנו-לוגיה והייטק. במסגרת תכנית הפרישה מוצעת לעובדים "חבילת פרישה" המשלבת בתוכה תנאי פרישה משופרים שונים.

למה כדאי לשים לב?

מומלץ לבצע השוואות מדויקות בין כל החלופות בטרם בוחרים במסלול הפרישה שהמועדף ורצוי להסתייע ביועץ פרישה בעל רקע מקצועי בתחומי המימון, הפנסיה והמס כאחד.

1. מסלול מענקים: מענקי הפרישה המיוחדים ו/או הפיצויים המוגדלים מהווים סכום חד פעמי הנועד לפצות את העובד על הירידה בהכנסה השוטפת, ממועד הפרישה המוקדמת ועד להגעתו לגיל הפרישה המוחלט. לפיכך מומלץ לערוך חישובים, היוונים וכדירות כראיות בהשוואה להכנסה החודשית השוטפת שהיה הפורש מרוויח ממשכורת עד להגעתו לגיל הפרישה ו/או בהשוואה לחלופות הנוספות המוצעות לו.

2. מענק הסתגלות ו/או תשלום בגין אי הודעה מוקדמת: בעת קבלת תשלום חד פעמי עבור חודשי הסתגלות ו/או קבלת תשלום בגין אי הודעה מוקדמת, יש לשקול

חברות, ארגונים ומוסדות גדולים יוצאים מעת לעת בהצעת פרישה לעובדים, אשר במסגרתה מוצעים תנאי פרישה משופרים, אם כחלק מהתייעלות כוללת של הארגון, אם בעת סגירת מפעל והפסקת פעילות ואם כעידוד פרישה מרצון לעובדים ותיקים ו/או מבוגרים. לרוב ההצעה בנויה באופן מדורג לפי ותק העובד, גיל העובד ופרמטרים נוספים, כחלק מעידוד הפרישה ובהתאם למידת ההתייעלות המושגת על ידי הארגון בהוצאה לפועל של תכנית הפרישה. ברוב המקרים ההצעה מורכבת משתי חלופות או יותר, והכול תלוי במבנה ההפרשות הסוציאליות הקיים בארגון, ביעדי הארגון, באיתנות הפיננסית של הארגון והמשכיר, תו, בתקציב שהוקצה לטובת עידוד הפרישה ובמשתנים רבים אחרים.

ממענקים ועד פנסיה

החלופות הנפוצות העומדות בפני הפורש הן מסלול מענקים, מסלול פנסיה, תשלומים חודשיים או חבילת פרישה.

מסלול מענקים

מסלול בו משולמים מענקי פרישה מידים ופיצויים מוגדלים. במסגרת חלופה זו לרוב מבוצעת הקפאת זכויות בקרן הפנסיה (אם יש קרן פנסיה), ורק החל מגיל הפרישה על פי החוק זכאי העובד לקבל קצבה חודשית מקרן הפנסיה.

מסלול פנסיה

מסלול בו משולמים פיצויים "רגילים". במסגרת חלופה זו משולמת פנסיה מוקדמת (הקרויה "פנסיה מפעלית" או "פנסיה תקציבית") עד להגעתו של העובד לגיל הפרישה על פי החוק, בגיל הפרישה העובד יהיה זכאי